

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ 1874.—Η ΘΕΟΤΟΚΟΣ καὶ ὁ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ. Ὑπὸ HUMBERT.

15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1874.

ΤΟΜΟΣ Β'—ΑΡ. 2.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΕΚΘΕΣΙΣ
ΤΟΥ 1874.

Και ἐφέτος ἐτελέσθη ἐν Παρισίοις ἡ Καλλιτεχνικὴ ἐκθεσις, καθ' ἣν οὐκ ὀλίγα ἔργα καλλιτεχνῶν ἐθαυμάσθησαν.

Τὰ καλλιτεχνήματα ἐφέτος διηρέθησαν εἰς ἑπτὰ τμήματα ὡς ἑξῆς:

- α' Ζωγραφικὴ.
- β' Κοσμηματογραφία, ὕδατογραφία, ἐγκανστικὴ κλ.
- γ' Γλυπτικὴ.
- δ' Σφραγιδογραφία κλπ.
- ε' Ἀρχιτεκτονικὴ.
- ς' Ξυλογραφία, χαλκογραφία κλπ.
- ζ' Λιθογραφία.

Εἰς ἕκαστον δὲ τῶν ἑπτὰ τούτων τμημάτων πᾶς καλλιτέχνης δύναται νὰ πέμψῃ τρία ἔργα.

Τὰ ποσταλένια ἔργα ἐξετάζει εἰδικὴ ἐπιτροπὴ, καὶ ὅσα μὲν κρίνῃ ἀξία λόγου τὰ κρατεῖ καὶ ταῦτα μόνον ἐκτίθενται, τὰ δ' ἀνάξια λόγου κριθέντα ἀπορρίπτονται.

Πᾶς δὲ καλλιτέχνης βραβεύεται ἐν οἰαδήποτε Καλλιτεχνικῇ ἐκθέσει τῶν Παρισίων, ὡς καὶ οἱ λαβόντες τὸ μέγα βραβεῖον τῆς Ῥώμης, ἔχουσι δικαίωμα νὰ ἐκθέσωσιν ἔργα ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς ἐπιτροπῆς.

Τὴν ἐπιτροπὴν ἐκλέγουσιν οὐχὶ πάντες οἱ ἐκθέται, ἀλλ' ὅσοι τούτων ἐβραβεύθησαν εἰς μίαν τοῦλάχιστον τῶν προηγηθεισῶν ἐκθέσεων, καὶ τούτων πάλιν οὐχὶ πάντες, ἀλλ' ὅσοι εἶνε πολῖται Γάλλοι.

Σημειωτέον δ' ὅτι οἱ εἰς προηγουμένης ἐκθέσεις βραβευθέντες διαιροῦνται εἰς δύο, α) μὲν εἰς τοὺς λαβόντας πάντα τὰ ἐν ταῖς ἐκθέσεσιν ὀρισμένα βραβεῖα· οὗτοι δὲ διαγωνίζονται ἵνα τύχωσι τοῦ Μεταλλίου τῆς Τιμῆς καὶ πρὸς διάκρισιν ἐπονομάζονται οἱ ἔξω διαγωνισμοῦ· καὶ β) εἰς τοὺς λαβόντας ἐν ἡ δύο μετάλλια, καὶ διαγωνιζομένους ἤδη ἵνα λάβωσι καὶ τὸ τρίτον, μεθ' ὃ θὰ καταταχθῶσιν ἔπειτα εἰς τὴν α' τάξιν, ἥτοι τοὺς ἔξω διαγωνισμοῦ.

Μετὰ τὰς προκαταρκτικὰς ταύτας σημειώσεις ἀς ἔδωκεν ἐν ὄλῳ πόσοι ἦσαν ὅλοι οἱ ἐφορτεῖνοι ἐκθέται καὶ πᾶσα τὰ ἐκτεθέντα ἔργα.

Ἀπὸ τῆς 26 Φεβρουαρίου μέχρι τῆς 8 Μαρτίου ἐστάλησαν εἰς τὸ Κατάστημα τῆς Βιομηχανίας, τὸ ἐν τοῖς Ἡλυσιόσις Πεδίοσις, ἔνθα τελεῖται ἡ ἐκθεσις, ΕΞ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΟΚΤΑΚΟΣΙΑ ΟΓΔΟΗΚΟΝΤΑ ΕΞ ἔργα διανεμόμενα ὡς ἑξῆς:

Τμήμα α'	4101	ἔργα	2343	ζωγράφων
» β'	1506	»	883	κοσμηματογράφων
» γ'	712	»	397	γλυπτῶν
» δ'	65	»	31	σφραγιδογλύφων
» ε'	122	»	89	ἀρχιτεκτόνων
» ς'	333	»	216	ξύλογράφων
» ζ'	47	»	33	λιθογράφων
Ἐν ὄλῳ	6886	»	3992	καλλιτεχνῶν.

Τούτων δὲ ἀπερρίφθησαν 3229 ἔργα 1693 καλλιτεχνῶν, δεκτῶν γενομένων μόνον 2497 ἔργων. Ἐγένοντο λοιπὸν δεκτὰ ἐν τῷ

α'	τμήματι	1169	ἔργα	804	καλλιτεχνῶν
β'	»	650	»	420	»
γ'	»	380	»	285	»
δ'	»	39	»	20	»
ε'	»	72	»	52	»
ς'	»	162	»	119	»
ζ'	»	25	»	19	»
Ἐν ὄλῳ		2497	»	1719	»

Πρὸς τούτοις δὲ πρέπει νὰ προστεθῶσι καὶ 1160 ἔργα 580 διαφόρων καλλιτεχνῶν, οἵτινες, ὡς βραβευθέντες εἰς προηγηθείσας ἐκθέσεις, ἐξέθησαν, ὡς εἶπομεν, τὰ ἔργα τῶν ταῦτα χωρὶς νὰ τα ὑποβάλωσι προηγουμένως ὑπὸ τὴν ἐγκρισιν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὅστε ἐφέτος ἐξετέθησαν ἐν ὄλῳ 3,657 ἔργα, ἅτινα παραβάλλοντες πρὸς τὰ 2,142 περυσινὰ καὶ τὰ 2,067 τοῦ 1872, εὐρίσκουμεν αὐτὰ κατὰ ΧΙΛΙΑ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑ ΔΕΚΑ ΠΕΝΤΕ πλείωτερα τῶν τοῦ 1873, καὶ ΧΙΛΙΑ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑ ΕΝΕΝΗΚΟΝΤΑ πλείωτερα τῶν τοῦ 1872.

Ἐξετάσασα ἡ ἐπιτροπὴ πάντα τὰ ἐκτεθέντα ἔργα ἐβράβευσε 74, ἀπονεύμασα αὐτοῖς διαφόρων τάξεων μετάλλια.

Καὶ δὴ ἔλαβον ἐν μὲν τῇ Ζωγραφικῇ α' μὲν τάξεως μετάλλιον 3 εἰκόνες, β' δὲ τάξεως 12 καὶ γ' 24.

Ἐν δὲ τῇ Γλυπτικῇ καὶ Σφραγιδογραφίᾳ α' μὲν τάξεως μετάλλιον 2 ἔργα, β' δὲ 6 καὶ γ' 12.

Ἐν δὲ τῇ Ἀρχιτεκτονικῇ ἔλαβον α' μὲν τάξεως μετάλλιον 1, β' δὲ 2 καὶ γ' 3.

Καὶ τέλος ἐν τῇ Ξυλογραφίᾳ, Χαλκογραφίᾳ καὶ Λιθογραφίᾳ α' μὲν τάξεως ἔλαβον 1, β' δὲ 2 (ὧν ὁ εἷς χαλκογράφος), καὶ γ' 4 (ὧν 2 ξυλογράφοι καὶ 2 χαλκογράφοι).

Τὸ δὲ Μετάλλιον τιμῆς ἐδόθη εἰς τὸν ζωγράφον Gerôme καὶ εἰς τὸν γλύπτην Mercier, οὗτινος τὸ βραβευθὲν ἔργον Ἀδελφὰ τοῖς ἠπτημένοις βλέπει ὁ ἀναγνώστης ἐν τῇ 81 σελ. τοῦ Α' τόμου τοῦ Μουσείου.

Ὡς δὲ πέρυσιν, οὕτω καὶ ἐφέτος θέλομεν ἐξακολουθῆσαι δημοσιεύοντες τινὰ τῶν καλλιτεχνημάτων τῆς ἐφορτείνης ἐκθέσεως. Ἀρχόμεθα δὲ σήμερον ἀπὸ εἰκόνας μεγαλοπεπευῆς καὶ σέβας ἐμπνεύσεως, παριστώσης τὴν Θεομήτορα ἐπὶ θρόνου καθημένην, καὶ ἔχουσαν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς τὸ θεῖόν τῆς τέκνον, τὸν Ἰησοῦν, ὅστις ἐκτείνει τὴν δεξιὰν ἵνα λάβῃ τὸν Στανρόν, ὃν τῷ προσφέρει παιδίον ἔτι Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Ἡ εἰκὼν αὕτη, ἔργον τοῦ γάλλου ζωγράφου Humbert, θὰ ἦτο, κατὰ τὴν ἡμετέραν ταπεινὴν γνώμην, πολὺ καλλιτέρα, ἐὰν ὁ καλλιτέχνης μετεχειρίζετο τὸ γυμνὸν μετὰ περισσοτέρας φειδώλιας.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ

Ο ΚΥΝΙΚΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

(414—324 π. Χ.)

Λέγοντες σήμερον Διογένης φανταζόμεθα ἀμέσως ἄνθρωπον, σώας μὲν ἔχοντα τὰς φρένας, ἀλλ' ἀδιαφοροῦντα περὶ τῆς ἐνδυμασίας του, τῆς τροφῆς του

τῆς κατοικίας του, ἄνθρωπον, ὅστις οὐδὲ φροντίζει καὶν τί θὰ φάγῃ, πῶς θὰ φάγῃ καὶ ποῦ θὰ κοιμηθῇ, ὅστις νομίζει ὅτι κατορθώνει μέγα τι, περιπατῶν βρακένδυτος, ἀκένιστος καὶ ἀξύριστος, μετὰ περιφρονησεως δὲ θεωρῶν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους προσπαθοῦντας πάσει δυνάμει νὰ σπουδάσωσι, νὰ ποικτήσωσι πλοῦτη, τιμὰς καὶ δόξαν. Τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον τὸν ὀνομάζουμεν καὶ κυνικόν. Κυνικοὶ δὲ ἐλέγοντο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, οἱ ὀπαδοὶ αἰρέσεώς τινος φιλοσοφικῆς, τῆς ὁποίας ἀρχηγὸς ἦτο Ἀντισθένης, ὁ μαθητὴς τοῦ Σωκράτους. Οἱ κυνικοὶ ἔλεγον ὅτι «ἐπειδὴ ὁ Θεὸς δὲν ἔχει ἀνάγκη τινὸς πράγματος, οἱ ἔχοντες ὀλιγωτέρας ἀνάγκας εἶνε καὶ πλησιέστεροι εἰς τὸν Θεόν». Διὰ τοῦτο δὲ ἔζων ζῶν ἀθλιωτάτην καὶ σκληράν, περὶ οὐδενὸς φροντίζοντες, κοιμώμενοι κατὰ γῆς κλπ. κλπ. Τὰ δὲ ὑπάρχοντα αὐτῶν ἦσαν ἐν καὶ μόνον ἐπαναφόριον τετριμμένον, τρίβων ὀνομαζόμενον βράβδος, πήρα, καὶ οὐδὲν ἄλλο. Ἐνὶ λόγῳ ἔζων ὡς κύνας ἢ ἐπὶ τὸ δημοτικώτερον ὡσαν σκύλοι.

Τῶν κυνικῶν φιλοσόφων γνωστότεροι εἰς ἡμᾶς εἶνε καὶ ἄλλοθεν μὲν, ἰδίως δὲ ἐκ τῶν νεκρικῶν διαλόγων τοῦ Λουκιανοῦ, ὁ Μένιππος καὶ ὁ Διογένης· μάλιστα δὲ ὁ τελευταῖος, οὗ τινος ἡ εἰκὼν κοσμεῖ τὴν 12^{αν} σελίδα τοῦ Μουσείου, καὶ οὗ τινος τὸν πλήρη ἀνεκδότων βίον ἐν ὀλίγοις τῶρα ἀμέσως θὰ διηγηθῶμεν.

Ὁ Διογένης ἐγεννήθη τῷ 414 π. Χ. ἐν τῇ παρὰ τὸν Εὐξείνιον Πόντον Σινώπῃ. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ, Ἰκείσιος ὀνομαζόμενος, ἦτο ἀργυραμοιβός. Κατηγορηθεὶς δὲ ὡς κισθηλοποιός, συνελήθη καὶ ἐβλήθη εἰς φυλακὴν. Ὁ δὲ Διογένης, φοβηθεὶς τὴν τιμωρίαν τοῦ νόμου, διότι καὶ αὐτὸς ἦτο συνένοχος, ἀνεχώρησε κρυφὰ ἐκ τῆς πατρίδος του, καὶ ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας ἐγένετο μαθητὴς τοῦ φιλοσόφου Ἀντισθένης. Ἐπειδὴ δ' εὐρίσκετο εἰς τόπον ξένον καὶ δὲν εἶχε πόθεν νὰ πορισθῇ τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ἐξῆ ἐξ ἐλεημοσύνης. Ὡς δὲ πάντες οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι, εἶχε καὶ αὐτὸς τρίβωνα δηλ. ἐπαναφόριον, βακτηρίαν, πήραν καὶ ποτήριον. Ἀλλ' ἡμέραν τινὰ ἰδὼν παιδίον πίνον ὕδωρ διὰ τῶν χειρῶν του, ἐπέταξε τὸ ποτήριον, ἐντραπέεις διότι εἶχε πρᾶγμα ἄχρηστον καὶ περιττὸν, ἀφ' οὗ ἠδύνατο κάλλιστα νὰ μεταχειρίζεται τὰς χεῖράς του ὡς ποτήριον. Περιεπταίε δὲ ἀνυπόδητος οὐ μόνον τὸ θέρος ἀλλὰ καὶ ἐν ὄρῳ χιόνος. Ἀντὶ δὲ δωματίου εἶχε πῖθον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐκοιμάτο, καὶ τὸν ὁποῖον ἐκύλιεν ὅπου ἤθελε. Ἐτρωγε δὲ ὅπου εὐρίσκετο, καὶ διὰ τοῦτο ὅτε τις τὸν ὠνεῖδιτε διότι ἔτρωγεν ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ καθ' ὁδόν, ἀπεκρίθη «Ἐδῶ τρώγω, διότι ἐδῶ καὶ ἐπεινάσα.» Πόσον δὲ περιεφρόνει τοὺς ἀνθρώπους φαίνεται ἐκ τῶν ἐπομένων ἀνεκδότων. Ἀψας ποτὲ φανάριον ἐν ὄρῳ μεσημβρίας, περιήρχετο τὰς ὁδοὺς· ἐπειδὴ δὲ τὸν ἠρώτησέ τις τὴν αἰτίαν, ἀπεκρίθη «Ἀνθρώπων ζητῶ.» Ἄλλοτε δὲ πάλιν εὐρισκόμενος ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἔκραζεν «Ἀνθρώποι! ἄνθρωποι!» ἀφ' οὗ δὲ ἦλθον πλησίον του πολλοὶ καὶ τὸν ἠρώτησαν τί τοὺς θέλει, αὐτὸς τοὺς ἀπώθει διὰ τῆς βράβδου του λέγων «Ἐγὼ δὲν ἔκραζα σὰς, ἀλλ' ἔκραζα ἀνθρώπους.»

Ζήσας ἀρετὰ ἔτη ἐν Ἀθήναις, ἠθέλησε νὰ ταξιδεύσῃ εἰς Αἴγινα. Καθ' ὁδὸν ὅμως τὸν συνέλαβον πειραταὶ καὶ τὸν μετεκόμισαν εἰς Κόρινθον νὰ τον πωλήσωσι δούλον. Τὸν ἠγόρασε δὲ πλούσιός τις κορινθίος

ὅστις τόσον τὸν ἐτίμησεν ὥστε καὶ τῷ ἐνεπιστεῦθη τοὺς υἱοὺς του νὰ τοὺς διδάξῃ. Ὁ Διογένης τοὺς ἐδίδαξε νὰ ἱππεύωσι, νὰ τοξεύωσι, νὰ κοντιζώσι, τοὺς συνείδισε νὰ περιπατῶσιν ἀνυπόδουτοι, ἔχοντες τὴν κεφαλὴν ἐξυρισμένην, καὶ νὰ τρώωσιν ὕσπρια καὶ τοιαύτας χονδρὰς τροφὰς, τοὺς ἐδίδαξε δεκάκι νὰ ποστηρίζωσιν ἐκλεκτὰ τεμάχια ποιητῶν. Περιήρχετο δὲ ἀνά τὰς ὁδοὺς, συνοδεύων τοὺς γυμνοὺς σχεδὸν μαθητὰς του, οἵτινες τὸν ἠγάπησαν πολὺ, ἐπίσης δὲ καὶ ὁ πατὴρ των, ὅστις, ὡς φαίνεται, ἐπὶ τέλος τὸν ἠλευθέρωσε.

Περὶ τὰ ἔσχατα δὲ τῆς ζωῆς του, γέρων ἤδη ὧν ὁ Διογένης διέτριβε τὸν μὲν χειμῶνα εἰς Ἀθήνας τὸ δὲ θέρος εἰς Κόρινθον. Παίζων δὲ ἢ μάλλον περιπαίζων, ἔλεγεν ὅτι μιμνῆται τὸν βασιλέα τῶν Περσῶν, ὅστις τὸν μὲν χειμῶνα διήγεν ἐν Βαβυλῶνι καὶ Σούσις, τὸ δὲ θέρος ἐν Ἐκβατάνοις. Ὅτε δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας, μέλλων νὰπέλθῃ εἰς Ἀσίαν ἐπεσκέφη τὴν Κόρινθον, ἠθέλησεν ἐκ περιεργείας νὰ ἴδῃ καὶ τὸν περίφημον τοῦτον κυνικὸν φιλόσοφον περὶ τοῦ ὁποῖου ἤκουε τόσα καὶ τόσα. Πορευθεὶς λοιπὸν εἰς τὸ γυμνάσιον Κράνειον, ὅπου συνήθως διέτριβεν ὁ φιλόσοφος, τὸν εὗρε καθήμενον εἰς τὸν ἥλιον καὶ ἐπισκευάζοντα τὸν πῖθον του. Σταθεὶς δ' ἐμπροσθέν του τὸν ἐχαίρετις, καὶ τῷ εἶπεν «Εἴμαι Ἀλέξανδρος ὁ βασιλεὺς.» Ὁ δὲ Διογένης ἀνέβλεψε πρὸς αὐτὸν ἀγρίως, ὡς λέων, καὶ τῷ ἀπεκρίθη «Καὶ ἐγὼ εἶμαι Διογένης ὁ Κύνων.» Ἀφ' οὗ δὲ συνδιελέχθησαν πολλὰ ἐπὶ τινὰ ὥραν, ὁ Ἀλέξανδρος τῷ εἶπε «Διόγενες, στερεῖσαι πολλῶν πραγμάτων· ζήτησέ μου ὅ,τι θέλεις καὶ προθύμως θὰ σοὶ το κάμω.» Ὁ δὲ κυνικὸς ἀμέσως ἀπεκρίθη, «Παραμέρισε ὀλίγον, διότι μ' ἐμποδίζεις τὸν ἥλιον.» Καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος θαυμάσας ἐπαραμέρισεν, οἱ δὲ ἀκόλουθοί του ὠργίσθησαν, διότι κατεδέχετο ὁ βασιλεὺς νὰ ὀμιλῇ μετὰ τοῦ αὐθάδους ἐκείνου σκύλου, ὅστις οὐδὲ καὶν ἠγέρθη πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου. Τοῦτο νοήσας ὁ Ἀλέξανδρος, ἐστράφη, ὡς λέγουσι, πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπε τὸ περίφημον ἐκεῖνο «Ἐάν δὲν ἤμην Ἀλέξανδρος, ἐπεθύμουνα νὰ ἦμαι Διογένης.»

Ὡς εἶπομεν, ὁ Διογένης ἦτο ἡδὴ γέρον, ἐνενήκοντα ἐτῶν, καὶ ὅμως ἐξηκολούθει ζῶν σκληρῶς ὡς καὶ ὅτε ἦτο νέος. Αἰσθανθεὶς δὲ πλησιάζοντα τὸν θάνατον, εἶπεν εἰς τοὺς φίλους του νὰ μὴ τον θάψωσιν ὡς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἀλλὰ νὰ τον ρίψωσιν ὅπου δήποτε. «Ἀλλὰ, τῷ παρετήρησαν, θὰ σε φάγουν τὰ ὄρνεα καὶ τὰ θηρία!—Τότε λοιπὸν, ἀπεκρίθη, θέσατε πλησίον μου μίαν βράβδον, ὥστε ὅταν ἔρχωνται, νὰ τα διώκω.—Καὶ θὰ αἰσθάνουμαι τί πειράζει καὶ ἂν με φάγουν τὰ ὄρνεα;» Μετ' ὀλίγον χρόνον εὐρέθη αἴφνης νεκρός. Περὶ δὲ τῆς αἰτίας τοῦ θανάτου του διηγούνται ὅτι εἶχε φάγει ὠμὸν πολύποδα (ἀκτάποδα) ὅστις καὶ τὸν ἐβλάψε, κατ' ἄλλους δὲ ὅτι ἐν ᾧ ἐμάθητο ἐκράτησε τὴν ἀναπνοήν του καὶ ἀπέθανε. Τὸ πιθανώτερον ὅμως εἶνε ὅτι ἀπέθανεν ἐκ γηρατειῶν, διότι, ὡς εἶπομεν, ἦτο ἐνενηκοντούτης. Ἀπέθανε δὲ ἐν Κόρινθῳ τῷ 323 π. Χ., δηλ. κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος καθ' ὃ καὶ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος. Δὲν ἐξετέλεσαν ὅμως τὴν προσταγὴν του, διότι δὲν τον ἔρριψαν, ἀλλὰ τὸν ἐθαψαν μεγαλοπρεπῶς πλησίον τῆς

πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πύλης, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς Κράνειον. Ἐπὶ δὲ τοῦ τάφου του ἕστησαν στήλην ἐκ Παρίου μαρμάρου, φέρουσαν Κύναν, τὸ σύμβολον τῆς αἰρέσεως τῶν κυνικῶν.

Ο ΔΙΟΓΕΝΗΣ ἐν τῷ πύθω του. Ὑπὸ GEROME.

Λέγουσιν ὅτι ὁ Διογένης συνέταξε πολλὰ συγγράμματα, ἅτινα ὅμως δὲν ἐσώθησαν. Αἱ δὲ ἐπ' ὀνόματι

του σωζόμενοι ἐπιστολαὶ εἶνε νόθοι, ὡς ἀπέδειξεν ἐπιστήμῳ τις γάλλος φιλόλογος.

Τοιοῦτος ἐν συντόμῳ ὁ βίος τοῦ κυνικοῦ Διογένης, περὶ οὗ ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων ἀνεκδότων, σώζονται καὶ ἄλλα πλεῖστα ὅσα νοστιμώτατα, ἐξ ὧν χάριν περιεργείας διηγούμεθα ὀλίγα τινά, δεικνύοντα πῶς ἐσκέπτετο καὶ πῶς ἐβλεπε τὰ πράγματα ὁ περὰ-δοξος αὐτὸς φιλόσοφος.

Ἐρωτηθεὶς διατί οἱ ἄνθρωποι τὸν ὀνομάζουσι κύνα; ἀπεκρίθη· διότι ἐκείνους μὲν οἴτινες μὲ δίδουν, τοὺς θωπεύω, γαυγίζω δὲ κατ' ἐκείνων, οἴτινες δὲν με δίδουν, καὶ δαγκάω τοὺς κακοὺς.

Ἐρωτηθεὶς ὁποῖου εἴδους κύων εἶνε; ἀπεκρίθη· ὅταν

μὲν πεινώ εἶμαι Μελιταῖος καὶ θωπεύω ὕλους, ὅταν δὲ χορτάσω εἶμαι Μολοσσὸς (μανδρόσκυλος) καὶ δαγκάνω ὅν τιν' ἀπαντήσω.

Ἐρωτηθεὶς πότε πρέπει νὰ τρώγῃ ὁ ἄνθρωπος; ἀπεκρίθη· ἐάν μὲν ᾔηνε πλούσιος ὅποτε θέλῃ, ἀν δὲ ᾔηνε πτωχὸς ὅποτε ἔχῃ.

Ἀκούσας δὲ ὅτι ὁ Πλάτων ὄριζε τὸν ἄνθρωπον ὡς ζῶον δίπουν καὶ ἄπτερον, ἔλαβεν ἀλέκτορα καὶ μαθήσας αὐτὸν ἐπήγεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὅπου ἐδίδασκεν ὁ Πλάτων καὶ δεῖξας τὸν μαθημένον ἀλέκτορα ἀνεφώνησεν « Ἴδου ὁ ἄνθρωπος τοῦ Πλάτωνος. » Τότε δὲ λέγουσιν ὅτι συνεπλήρωσεν ὁ Πλάτων τὸν ὄρισμόν του εἰπὼν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε ζῶον δίπουν ἄπτερον καὶ πλατυνύχρον.

ΑΜΑΞΑ ΟΛΛΑΝΔΙΚΗ

Ἐρωτηθεὶς ποῖον οἶνον πίνει εὐχαρίστως; ἀπεκρίθη, τὸν ξένον.

Ἐλθὼν εἰς τὴν πόλιν Μύνδον, καὶ ἰδὼν τὴν μὲν πόλιν μικρὰν τὰς δὲ πύλας αὐτῆς μεγάλας, εἶπεν, Ἄνδρες Μύνδιοι, κλείσατε τὰς πύλας, μήπως ἡ πόλις σας ἐξέλθῃ.

Ὅτε τὸν ἠρώτησέ τις, πῶς δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ γείνη διδάσκαλος τοῦ ἑαυτοῦ του; εἶπεν, Ἐάν ἐπιπλήττῃ τὸν ἑαυτόν του, δι' ὅσα ἐπιπλήττῃ τοὺς ἄλλους.

Ὅτε ἔφυγεν ἐκ τῆς πατρίδος του, τὸν ἠκολούθησε καὶ εἰς ἐκ τῶν δούλων του, ὀνομαζόμενος Μάνης,

ὅστις μὴ ὑποφέρων νὰ ζῇ μετ' αὐτοῦ, ἐδραπέτευσεν Ἐπειδὴ δὲ τινες τὸν παρεκίνουν νὰ δράμῃ εἰς ἀναζήτησίν του, εἶπε· Δὲν εἶνε ἐντροπὴ ὁ μὲν Μάνης νὰ μὴ ἔχῃ τὴν ἀνάγκην τοῦ Διογένης, ὁ δὲ Διογένης νὰ ἔχῃ τὴν ἀνάγκην τοῦ Μάνους;

Κατηγορῶν δὲ τὴν ἀμάθειαν καὶ τὴν ἀπαιδευσίαν τῶν (ἀρχαίων) Μεγαρέων, ἔλεγεν ὅτι ἐπρωτίμα νὰ ᾔηνε κριὸς Μεγαρέως μᾶλλον, παρά υἱός. Ἐλεγε δὲ τοῦτο ὑπαινιττόμενος ὅτι οἱ Μεγαρεῖς ἐφρόντιζον περὶ τῶν θρεμμάτων τῶν μόνων, καὶ οὐχὶ περὶ τῶν τέκνων τῶν.

Ἐλεγεν ὅτι τινὲς ἄνθρωποι, ἐν ᾧ λέγουσιν ὀρθῶς

πράγματα, δὲν ἀκούουσι τὸν ἐαυτὸν τῶν, ἀπαράλλακτα ὅπως καὶ αἱ λύραι, αἱ ὁποῖαι ἐν ᾧ ἐκβάλλουσι καλοὺς ἤχους, δὲν τοὺς αἰσθάνονται.

Εἶπε τις τὸν Διογένης ὅτι εἶνε ἀνόητος· ἐκεῖνος δὲ ἀπεκρίθη, Ἀνόητος μὲν δὲν εἰμαι, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν νοῦν μὲ σὰς δὲν ἔχω.

Ἐζήτησέ ποτε παρὰ τοῦ Πλάτωνος νὰ τῷ στείλῃ τρεῖς ἰσχάδας (σῦκα) ἐκ τοῦ κήπου του. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Πλάτων τῷ ἔστειλεν ἕνα μέδιμνον (κοιλόν), ὁ Διογένης εἶπε· Οὕτω καὶ ὅταν σ' ἐρωτήσῃ τις μίαν ἐρώτησιν, δίδεις μυριάς ἀπαντήσεις.

Ἐλεγε δὲ ὅτι ἡ ἀνατροφή τῶν παιδῶν ὁμοιάζει πρὸς τὰ πλάσματα τῶν κεραμῶν. Διότι ὅπως οἱ κεραμεῖς ὅταν μὲν ὁ πηλὸς ᾔνε μαλακὸς τὸν σχηματίζουσι καὶ τὸν ρυθμίζουσι ὅπως θέλουσιν, ἀφ' οὗ δὲ ψηθῇ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τὸν πλάσωσιν, οὕτω καὶ ὅσοι ἐν τῇ νεότητί τῶν δὲν ἀνατραφῶσι καλῶς, γίνονται ἀμετάπλαστοι ὅταν γίνωσιν ἄνδρες.

Ὅτε τις τῷ εἶπε· Οἱ συμπατριῶταί σου οἱ Σινοπεῖς σὲ κατεδίκασαν εἰς ἐξορίαν διὰ βίου, ἀπεκρίθη Κ' ἐγὼ τοὺς κατεδίκασα νὰ μένουν διὰ βίου εἰς τὸν ἄθλιον τόπον τῶν.

Συχνάκις ἰστάμενος ἐνόπιον τῶν ἀγαλμάτων, ἔτεινε τὴν χεῖρά του καὶ ἐζήτηε παρ' αὐτῶν ἐλεημοσύνην. Ἐρωτώμενος δὲ διατί κάμνει οὕτω πως; ἀπεκρίνετο· Διὰ νὰ συνειθίζω καὶ νὰ μὴ λυποῦμαι ὅταν δὲν μ' ἐλεοῦν οἱ ἄνθρωποι.

Ἐρωτηθεὶς τί εἶνε τὸ χεῖριστον πρᾶγμα; ἀπεκρίθη· Τὸ νὰ ᾔνῃ τις γέρον καὶ πτωχός. Τί δὲ τὸ κάλλιστον; εἶπεν, Ἡ ἐλευθερία.

Ἰδὼν νέον τινὰ ἐρυθριῶντα, τῷ εἶπε· Θάρρει, τέκνον, τοῦτο εἶνε τὸ χρῶμα τῆς ἀρετῆς.

Πλησιάζας ἄσωτόν τινα, τὸν ἐζήτησεν ἑκατὸν δραχμάς. Καὶ διατί τάχα τοὺς μὲν ἄλλους ζητεῖς ἕνα ὄβολόν, ἐμὲ δὲ ἑκατὸν δραχμάς; Διότι ἐλπίζω, ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι θὰ μ' ἐλεήσουν καὶ ἄλλοτε, ἀλλὰ σὺ Κύριος οἶδες, ἂν θὰ ἔχῃς καὶ ἄλλοτε νὰ μ' ἐλεήσῃς.

Ἐν ᾧ ἡμέραν τινὰ ἔτρωγεν ἐν τῇ ἀγορᾷ, τὸν περιεκύκλωσαν πολλοὶ καὶ τὸν ἐπεύραζον λέγοντες, κύων, κύων! ἐκεῖνος δὲ ἀταράχως εἶπεν εἰς αὐτούς· Στεῖ κύων! ἐκεῖνος δὲ ἀταράχως εἶπεν εἰς αὐτούς· Στεῖ εἶθε κύνας, διότι μοῖς εἶδατε ὅτι τρώγω, καὶ εὐθὺς ἐτρέξατε τριγύρω μου.

Ὅτε ἦλθεν ἀγγελία, ὅτι ὁ Φίλιππος ὁ βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων ἔρχεται κατὰ τῆς Κορίνθου, οἱ Κορίνθιοι πάντες ἐταράχθησαν καὶ κατεγίνοντο ἄλλοι μὲν ἐπιδιορθοῦντες ὄπλα, ἄλλοι φέροντες λίθους καὶ ἄλλοι ἐπισκευάζοντες τὰ τεῖχη. Ὁ Διογένης βλέπων τὴν κίνησιν ταύτην, ἐπειδὴ δὲν εἶχε τί νὰ κάμῃ καὶ αὐτός, διότι οὐδεὶς τῷ ἐνεπιστεύετο ἐργασίαν τινὰ, ἐξώσθη μετὰ πολλῆς βίας τὸ τριβῶνίον του, καὶ ἐκύλιε τὸν πίθον του ἄνω καὶ κάτω τοῦ Κρανείου. Ἐρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τίνος, τί κάμνεις αὐτοῦ, Διογένης; ἀπεκρίθη· Κυλίω καὶ ἐγὼ τὸν πίθον μου, διὰ νὰ μὴ φθίνωμαι μόνος· ἐγὼ ἀργὸς μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων.

Δύο εἶτι λέξεις καὶ περὶ τῆς σήμερον δημοσιευμένης εἰκόνας. Παρὰ τὸν τοῖχον ναοῦ τίνος στηρίζεται ὁ ἐτοιμόρροπος οὕτως εἶπεν πίθος, καὶ ἐν αὐτῷ κάθηται ὁ Διογένης; γυμνὸς σχεδὸν καὶ κρατῶν τὸ φανάριόν του. Ἰσως τὸ ἐτοιμάζει διὰ νὰ ἐξέλθῃ εἰς ἀναζήτησιν ἀνθρώπου. Πέριξ του δὲ κάθηται καὶ τῶν

θεωροῦσι τέσσαρες κύνας καὶ μακρόθεν φαίνεται ἡ ἀγορά. Ἡ εἰκὼν αὕτη εἶνε παλαιὸν ἔργον τοῦ καλοῦ ζωγράφου Gerôme γάλλου καλλιτέχνου. Ὁ καλλιτέχνης οὗτος ἐβραβεύθη διὰ τοῦ Μεταλλίου τῆς τιμῆς ἐν τῇ ἐφετεινῇ ἐν Παρισίοις καλλιτεχνικῇ ἐκθέσει, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω.

ἩΩΣ ΕΝΝΟΟΥΣΙ ΤΩΝ ΣΥΡΜΩΝ

ΕΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ.

Ὁ κατὰ πρῶτον ἐπισκεπτόμενος τὴν καλλιτεχνικὴν καὶ ἀξιοθέατον πρωτεύουσαν τῆς Ὀλλανδίας τὸ Ἀμστελδάμον, τὴν *Amstardam* τοῦ *Borgrā*, ὡς τὴν ὠνόμασε γάλλος τις περιηγητής, θαυμάζει βλέπων ὅτι πλεῖστα ὅσα πράγματα σώζουσι τὸν παλαιὸν ρυθμὸν, εἶνε δηλαδὴ τοῦ παλαιοῦ συρμοῦ. Ὡς παράδειγμα φέρομεν τὰς ἐν κοινοτάτῃ χρῆσει ἀμάξας, τὰς ὁποίας βλέπων τις νομίζει ὅτι ὠπισθοδρόμησεν ἑκατὸν ἔτη. Διότι καὶ μὲν τὸ σχῆμά τῶν εἶνε ὡς τὸ τῶν σημερινῶν ἀμαξῶν, ἀλλ' ὅμως τὰ κοσμήματα καὶ αἱ πολυποικίλοι γλυφαὶ εἶνε τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Ἐπίσης δὲ καὶ τὸ ἐθνικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν ἀντέστη κατὰ τῶν ἀλλοκότων ἐφευρέσεων τοῦ συρμοῦ. Ἡ Ὀλλανδὴ φορεῖ φορέματα τοῦ νεωτέρου συρμοῦ, ἀλλὰ τὸ κάλυμμά τῆς οὐδέποτε τὸ ἀλλάσσει. Εἶνε δὲ τοῦτο εἶδος σκούφου ἐν γάζῃς, τοῦ ὁποίου αἱ πτυχαὶ φθάνουσι μέχρι τῶν ὠμων, κοσμοῦμεναι διὰ πλατυτάτου τριγᾶπτου. Στερεοῦται δὲ διὰ χρυσοῦ ἐλάσματος, ὑπερ περιβάλλον ὄπισθεν τὴν κεφαλὴν, φθάνει μέχρι τῶν κροτάφων, ὅπου καὶ λήγει εἰς δύο χρυσαῖς κομβίας. Τὸ κάλυμμα τοῦτο εἶνε χαριέστατον. Ἐπὶ τοῦ σκούφου δὲ τούτου φοροῦσιν αἱ γυναῖκες καὶ πλατύχειλον ψάθινον σκιάδιον, κοσμοῦμενον δι' ἀνθέων καὶ δεινόμενον ὡς συνήθως διὰ δύο πλατειῶν ταινιῶν ὑπὸ τὰς σιαγόνας. Ἐν τῇ παρατιθέμενῃ εἰκόνι βλέπομεν διτροχὸν ἀμαξάν, ἐπὶ δὲ τῆς ἀμάξῃς καθήμενον κύριόν τινα μετὰ τῆς νέας συζύγου του, ἣτις φορεῖ τὸ φυσικώτατον ἄμα δὲ κομψότατον κάλυμμα, διὰ τῆς ἀριστερᾶς δὲ χειρὸς τῆς κρατεῖ τὸ σκιάδιον.

Ὅπισθεν δὲ τῆς ἀμάξῃς φαίνεται νεῆξις ἐπιστρέφουσα ἐκ τῆς ἀγορᾶς καὶ κρατοῦσα καλάθιον. Εἶνε δὲ ὑπερέτρια καὶ εἶνε ἐνδεδυμένη τὸ ἐγγώριον ἐνδυμα. Φορεῖ δὲ εἶδος στηθοδέσμου ἔχοντος πλατείας τὰς χειρίδας, καὶ ἐστολισμένης διὰ βελούδου, μαῦρον καὶ βραχὺ φόρεμα καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἄλλο βραχυτέρον βαμβάκινον μεγαλόκλαδον, μαῦρον καὶ ὀδοντωτὴν πρὸς τὰ κάτω ποδιὰ, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πιλίδιον στοργύλον ὁμοιάζον πως ῥωσικὸν κάλυμμαύχιον.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΠΕΡΙ ΕΝΥΔΡΙΔΟΣ

(Loutre)

Αἱ ἐνυδρίδες εἶνε ζῶα σαρκοβόρα, δακτυλοθάμονα, δηλαδὴ βραδίζουσι πατῶντα ἐπὶ τῶν δακτύλων, καὶ στεγανόποδα, δηλ. οἱ δάκτυλοι τῶν ποδῶν τῶν συνουνοῦνται διὰ μεμβράνης, ὁ δὲ λαμῶς τῶν εἶνε σχεδὸν ἰσοπαχῆς πρὸς τὸ λοιπὸν σῶμα, καὶ τοῦτο τὰ εὐκόλυνει εἰς τὸ νὰ πλέωσι. Τὸ δέρμα τῶν εἶνε πυκνὸν καὶ μαλακόν, διὰ τοῦτο καὶ εἶνε πολῦτιμον. Κυριωτάτη τροφή τῶν εἶνε οἱ ἰχθύς.

Ἐν εἶδος τοῦ γένους τῶν ἐνυδρίδων εἶνε ἐνυδρίς ἡ ποταμία, ζῶσα ἐν Εὐρώπῃ παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν καὶ ὀνομαζομένη *Bidra* ἐν Πελοποννήσῳ. Αὕτη ἔχει μῆκος δύο ποδῶν, τὸ δέρμα τῆς εἶνε κοκκινωπὸν τὸν χειμῶνα καὶ ὑπόλευκον τὸ θέρος, καὶ τὸ μεταχειρίζονται εἰς κατασκευὴν πύλων. Ἄτερον εἶδος εἶνε ἐνυδρίς ἡ θαλασσία, ἔχουσα μῆκος μὲν διπλάσιον τῆς ποταμίας, δέρμα δὲ βαθὺ καστανόν, μαλακὸν καὶ στιλπνότατον ὡς *βελούδον* καὶ τὸ δέρμα τοῦτο εἶνε τὸ πολυτιμώτατον ὅλων τῶν *γουραρικῶν* ζῴων αὕτη εἰς τὴν Καμπυτάκην καὶ εἰς τὰ βόρεια τῆς Ἀσίας καὶ Ἀμερικῆς, εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ. Κατ' ἔτος δὲ πλοῖα ἀμερικανικά, ῥωσικά, ἀγγλικά καὶ σκωτικὰ πλέουσι πρὸς τὰς ἀκτὰς, ὅπου ὑπάρχουσιν ἄφθονοι ἐνυδρίδες, καὶ ἀγοράζοντες παρὰ τῶν ἰθαγενῶν ὅσα δέρματα εὖρωσι, τὰ μεταφέρουσιν ἔπειτα καὶ τὰ πωλοῦσιν ἐπικερδῶς εἰς Κίναν καὶ Ἰαπωνίαν· οἱ Κινεῖσι ἰδίως τάγοράζουσιν οὐχὶ σπανίως ἀντὶ ἴσου βάρους χρυσοῦ.

Ἡ ἐνυδρίς γεννᾷ περὶ τὸν Μάρτιον τρία ἕως τέσσαρα μικρά, τὰ γαλοῦχεῖ ἐπὶ δύο μῆνας καὶ ἔπειτα τάφινε οὐδὲ φροντίζει περὶ αὐτῶν. Δὲν κτίζει δὲ φωλεάν, ἀλλὰ κατοικεῖ ὅπου εὖρη ὀπὴν ὑπὸ τὰς ρίζας μεγάλων δένδρων, εἰς σχισμάδας βράχων καὶ ἀλαχοῦ, οὐδέποτε δὲ μένει πολὺν χρόνον εἰς τὸ αὐτὸ μέρος. Δύναται δὲ νὰ μείνῃ πολλὴν ὥραν ἐντὸς τοῦ ὕδατος χωρὶς νὰ ἐκβάλῃ τὴν κεφαλὴν τῆς νάναπνεύσῃ. Καὶ ὅταν πυροβολήσῃ κατ' αὐτῆς οἱ κυνηγοί, ἂν μὲν τὴν φονεύσωσιν ἔχει καλῶς, εἰ δὲ μὴ ρίπτεται ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ καὶ σώζεται· ἂν δὲ ἡ πληγὴ τῆς ᾔνε θανάσιμος, τότε βυθίζομένη εἰς τὸν πυθμένα τοῦ ποταμοῦ, περιπλέκεται εἰς τὰς ρίζας φυτοῦ τίνος καὶ μένει ἐκεῖ ἕως οὗ πνιγῇ, καὶ τὸ πτώμα τῆς δὲν ἀναβαίνει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος. Ἐὰν δὲ τὴν προφθάσωσι μακρὰν τῆς κατοικίας τῆς, κρύπτεται ὑπὸ τὰ χόρτα ἢ βυθίζεται εἰς τὸ ὕδωρ, ἔχουσα ἐξω τοῦ ὕδατος μόνον τὸ ἄκρον τῆς βινός τῆς, κεκαλυμμένην διὰ φύλλου τίνος, καὶ οὕτως ἀναπνέει. Εἶνε δ' ἐξυπνοτάτη, ὥστε σπανίως πίπτει εἰς τὰς παγίδας τῶν κυνηγῶν.

Οἱ κύνας τὴν καταδιώκουσι καὶ εὐκόλως τὴν προφθάνουσιν, ἐὰν ᾔνε ἡ μακρὰν τῆς κατοικίας τῆς ἢ μακρὰν ὕδατος· ἀλλ' ὅταν τὴν ἀρπάσωσι διὰ τῶν

ὀδόντων, ἀνθίσταται καὶ τοὺς δάκνει φοβερά, ἐνίοτε δὲ μετὰ τὸσαύτης λύσσης καὶ δυνάμεως, ὥστε θραύει τὰ ὀστά τῶν ποδῶν τῶν, καὶ πρέπει νὰ τὴν φονεύσῃς διὰ νὰ τὰφήσῃ. Καὶ ὅμως ὁ κάστωρ, ὅστις δὲν διακρίνεται ἐπὶ δυνάμει, διώκει τὴν ἐνυδρίδα καὶ δὲν τὴν ἀφίνει νὰ κατοικήσῃ πλησίον του. Ἡ ἐνυδρίς εὐρισκομένη πλησίον μεγάλου ποταμοῦ ἢ λίμνης, φέρει πολλὰς ζημίας εἰς τοὺς ἀλιεῖς, διότι οὐ μόνον φονεύει τοὺς ἰχθύς, ἀλλὰ καὶ καταστρέφει τὰ δίκτυά τῶν, διατρύπῶσα καὶ κατακόπτουσα αὐτά, ἐὰν τὰφήσωσιν ἔξω τὴν νύκτα.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπιστεύετο ὅτι ἡ ἐνυδρίς εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐξημερωθῇ, τοῦτ' αὐτὸ δ' ἐπίστευε καὶ ὁ διάσημος Βυφὼν, ἔπειτα ὅμως ὑστερότεροι ἀπόπειραι ἀπέδειξαν ὅτι εἰμπορεῖ νὰ ἐξημερωθῇ. Καὶ δὴ ἀναφέρονται παραδείγματα, κατ' ἃ ἐνυδρίδες ἐξημερωθεῖσαι, ἔζων ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ συνείθισαν νὰ τρώγωσι πᾶν εἶδος τροφῆς, ζῶμόν, κρέας, καρπούς, ὄσπρια κλπ. Ἰδίως δὲ περὶ μίαν διηγοῦνται, ὅτι οὐδέποτε ἔτρωγεν ἰχθύς μαγειρευμένους, ἐπίσης οὐδὲ τοὺς ὠμούς ἔτρωγεν ἐὰν ᾔσαν τῆς ἄλλης ἡμέρας· ἦτο ἡμερὸς ὡς κυνάριον καὶ ἤκουε τὸνομά τῆς· τὴν ὠνόμαζον *Λουλοῦ*. Καὶ ἂν ξένος τις τὴν ἐκραζεν ἐξ ὀνόματος, τὸν ἠκολούθει φιλικώτατα. Εἶχεν ἀνατραφῇ μετὰ τῆς γαλῆς τοῦ κηπουροῦ μετ' ἧς καὶ συνέπαιζεν, ὡς καὶ μετὰ τοῦ κυναρίου, πάντα δὲ ἄλλον κύνα ἢ γαλῆν κατεδίωκε. Τὴν ἐπληκίασεν ἡμέραν τινὰ ζῶρον κυνάριον καὶ κατὰ τὸ σύνθημα ἠθέλησε νὰ τὴν ὀσφρανθῇ ἡ ἐνυδρίς ὅμως ἐπέπεσε διὰ μίαν κατ' αὐτοῦ καὶ τῷ ἔδωκεν εἰκοσάδα ῥαπισμάτων.

Ἡ ἐνυδρίς αὕτη ἐκοιμάτο ἐπὶ καθίσματος, συνεσπειρωμένη ὡς γαλῆ ἢ κύων· συχνάκις δὲ ἐξερχομένη εἰς τὴν αὐλὴν, ἔλουε τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς προσθίους πόδας τῆς. Ἐπειτα δὲ ἐτινάσσετο καὶ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν θέσιν τῆς νὰ κοιμηθῇ ἢ ἔτρωγε παίζουσα εἰς τὴν αὐλὴν. Ἐξηπλωμένη εἰς τὸν ἥλιον, μετὰ χαρᾶς ἐδέχετο τὰς θωπείας τῶν φίλων τῆς. Ἡμέραν τινὰ τὴν ἔροψαν ἐντὸς ποταμοῦ, ἀλλ' ἀμέσως ἐξῆλθεν ἐντρομος, τόσον ἐφοβήθη τὸ ὕδωρ, καὶ τοῦτο, διότι εἶχε συλληφθῇ πολὺ μικρά.

Ἄλλη δὲ τις διημέρευε πλησίον τῆς ἐστίας τοῦ μαγειρείου, τὴν δὲ νύκτα ἐξήρχετο, καὶ τρέχουσα εἰς πλησίον τι ἰχθυοτροφείου, συνελάμβανε ἰχθύς, καὶ τὴν ἐπιούσῃ οἱ κύριοι τῆς εὕρισκον ἐν τῷ μαγειρείῳ ἰχθύς κατεσπαργμένους, μαρτυροῦντας τὴν κλοπὴν τῆς. Τὸ περίεργον δὲ εἶνε ὅτι ἀπέθετε τοὺς ἰχθύς τούτους εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ὅπου συνήθως τῇ παρέθετον οἱ κύριοι τῆς τὴν τροφήν τῆς. Ἐτρώγε δ' εὐχαρίστως τὰ ὑπόλοιπα τῆς τροπῆς, ἄρτον βεβρεγμένον ἐν τῷ γάλακτι καὶ ἄλλα διάφορα τρόφιμα.

Ἐκτὸς δὲ τούτου ἄλλα πειράματα ἀπέδειξαν ὅτι ἡ ἐνυδρίς γυμναζομένη, εἰμπορεῖ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τοὺς ἀλιεῖς ὡς κύων θηρευτικός. Ἐχων αἴφνης ἀνάγκην ἰχθύος, δεικνύεις εἰς τὴν ἐξησκημένην ἐνυδρίδα σου τὸν ἰχθύν, ὃν θέλεις νὰ συλλάβῃς· ἐκεῖνη δὲ ριπτομένη εἰς τὸ ὕδωρ, ἐξάγει τὸν ὑποδεχθέντα ἰχθύν ζωντανὸν καὶ ἄθικτον· τόσον ἐλαφρὰ τὸν κρατεῖ διὰ τῶν ὀδόντων τῆς. Τοῦτο δὲ καὶ περὶ ὑπὸ τῆς πείρας ἀποδεδειγμένον, ἴσως τινὲς τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν δυσκολευθῶσι νὰ το πιστεύωσιν. Ἀλλὰ τί θὰ

εἴπωτιν, ἐὰν ἀκούσωσι τὸ ἐξῆς, ἐξ οὗ καταφαίνεται ὁποῖαν δύνανται ἔχει ἡ γύμνασις, καὶ τί εἰμποροῦμεν νὰ κατορθώσωμεν διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐπιμονῆς, ἐὰν θέλωμεν; Πλησίον τῆς γαλλικῆς πόλεως Ρουένης ἀλιεὺς τις εἶχε δύο κύνας, οἵτινες ἐπὶ τούτῳ γυμνασθέντες, ἐπιπτον εἰς τὸν ποταμὸν καὶ συνελάμβανον διὰ τῶν ὀδόντων τὸν ἰχθύν, ὃν τοῖς ἐδείκνυεν ὁ κύριός των. Ἄφ' οὗ λοιπὸν κύνες κατορθώθη νὰ γυμνασθῶσι, πόσω μᾶλλον ἡ ἐνυδρίς, ἥτις φύσει ἀγαπᾷ τοὺς ποταμοὺς καὶ συλλαμβάνει τοὺς ἰχθῦς χωρὶς νὰ τὴν γυμνάσῃ τις; τὸ ζήτημα εἶνε νὰ τὴν συνειθίσῃ τις νὰ φέρῃ τὸν ἰχθύν σὺν εἰς τὸν κύριόν της. Καὶ τοῦτο, ὡς εἴπομεν, δὲν εἶνε ἀκατόρθωτον, ὡς ἀπεδεί-

χθη ἐκ τῶν γενομένων πειραμάτων. Ἴδου λοιπὸν ζῶον, ὅπερ ὡς ἔχουσι νῦν τὰ πράγματα, πλὴν τοῦ δερμάτος του φαίνεται ἄχρηστον, καὶ ἐπιβλαβὲς μάλιστα εἰς τὸν γεωπόνον, ἀλλ' ὅπερ ἡμέραν τινὰ θὰ γείνη χρησιμώτατον καὶ ὠφελιμώτατον.

Ἄλλὰ θὰ εἴπη τις. Τί κοινὸν μεταξὺ γεωπόνου καὶ ἐξημερωμένης ἐνυδρίδος; Εἰς τί θὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸν γεωπύον ζῶον γεγυμνασμένον νὰ συλλαμβάνῃ ἰχθῦς;

Ἀποκρινόμεθα.

Ἔργον τοῦ γεωπόνου δὲν εἶνε μόνον ἡ καλλιέργεια τῶν δημητριακῶν καρπῶν, τοῦ χόρτου καὶ τῶν ὀπωροφόρων δένδρων, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνατροφή ζῶων. Τοιοῦτος ὁ προορισμὸς τοῦ γεωπόνου· καὶ ἐὰν εἰσέτι δὲν ἦνε,

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ. — ΕΝΥΔΡΙΣ.

πρέπει νὰ γείνη, καὶ θὰ γείνη ἡμέραν τινὰ. Δὲν ἀπέχει δὲ πολὺ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν καὶ ὁ ἐλάχιστος χωρικός θὰ κατανοήσῃ ὅτι πᾶσα δεξαμενὴ, πᾶν ἔλος, πᾶς ρύαξ δύναται νὰ ποφῆρῃ ἐτήσιον κέρδος μιᾶς δραχμῆς καθ' ἕλαστον κυβικὸν μέτρον ὕδατος, ἐὰν ἐντὸς αὐτοῦ σπείρῃ ἰχθῦς. Μόνον δὲ τὸ μέρος, ὅπου ποτίζονται τὰ ζῶά του, καλῶς καλλιεργούμενον—σπειρομένον ἐν αὐτῷ ἰχθύων—, δύναται νὰ θρέψῃ ὅλην οἰκογένειαν ἐπὶ μίαν ἡμέραν καθ' ἑβδομάδα. Ἐκτὸς δὲ τούτου οἱ ἐν τῷ ὕδατι ἰχθῦς, ἐμποδίζοντες τὴν σφῖν τοῦ ὕδατος κατὰ τὸ θέρος, θὰ προφυλάττωσιν ἴσως τὰ ἐκ τοῦ ὕδατος ἐκείνου πίνοντα ζῶα ἀπὸ πολλῶν ἀσθενειῶν.

Λοιπὸν ὅταν ἀποδώσωμεν εἰς ὅλα τὰ νερά τοὺς φυσικούς των κατοίκους—τοὺς ἰχθῦς—, τότε μόνον θὰ κατανοήσωμεν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐξημερώσωμεν τὰς ἐνυδρίδας, καὶ νὰ ἀθεσώσωμεν εἰς αὐτάς τὴν ἀλιείαν. Μισθὸν δὲν θὰ ζήτην ἡ ἐνυδρίς διὰ τὴν ἐργασίαν της, ἀλλ' ἐκείνη μᾶλλον θὰ μας ἀφήσῃ ὡς κληρονομίαν τὴν ὠραίαν καὶ πολύτιμον δορὰν της.

Τοῦτο καὶ μόνον πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν εἰς τοὺς γεωπόνους, δηλ. ὅτι συμφέρον των εἶνε νὰ ἐξημερώνωσι καὶ νὰ γυμνάζωσι τὰ ζῶα. Διότι πολλὰ πλάσματα, μέχρι τοῦδε ἄχρηστα ἢ καὶ ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν γεωργίαν, θὰ ταχθῶσιν ἡμέραν τινὰ μεταξὺ τῶν ὠφελιμωτάτων καὶ χρησιμωτάτων. Δὲν εἶνε δὲ ἐντροπὴ, ἐν ᾗ πλέον τῶν 150,000 ζῶων εἰσὶ γνωστὰ μέχρι τοῦδε, νὰ μὴ ἔχωμεν καταστήσει χρήσιμα οὔτε πεντήκοντα;

Ἡ φυσικὴ ἱστορία, θεωρουμένη πρακτικῶς καὶ γεωπονικῶς εἶνε εἰσέτι ὅλη σχεδὸν ἐν τοῖς σπαργάνοις.

Μέχρι τοῦδε εἶνε ἡμῖν γνωστὴ ἡ ἐπιβλαβὴς καὶ ἄχρηστος ἐνυδρίς, ἀς καταστήσωμεν αὐτὴν χρήσιμον, καὶ θὰ ποκτήσωμεν ἕνα ἐτι πιστὸν φίλον· καὶ τοῦτο εἶνε πολὺ καλλίτερον καὶ ἐπικερδέστερον παρὰ τὴν κατάκτησιν Κράτους· ἐν ἄλλοις λόγοις ἡ ἐξημερώσις ἐνὸς ζῶου ἀξίζει ἐν βυσσίλειον.